

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Antoni

Nazwisko: Karwat

Miejsce urodzenia: Komarów Osada

Data urodzenia: 13-10-1939

Kraj urodzenia: Polska

Imię ojca: Stanisław

Imię matki: Bronisława

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. "Pozostali" (nr rej. 8114), prowadzonej w latach 1983-1988 przez Wydział IV, a następnie Wydział VI KW MOWUSW Zamość. Sprawę wszczęto z uwagi na "destrukcyjne oddziaływanie" grupy "byłych działaczy NSZZ RI >Solidarność< w gminie Komarów", których "działalność o charakterze antypaństwowym" miała nasilić się w związku z pielgrzymką Jana Pawła II do Polski. Antoni Karwat wymieniony jest m.in. w „Planie działań operacyjnych w okresie przedwyborczym w związku z trudną sytuacją w gminie Komarów”, z dnia 10.05.1984, gdzie określono go jako jednego z „ekstremalnych działaczy i członków >Solidarności<”. Wspomnianą grupę „działaczy” wiążano m.in. z kolportażem ulotek „o negatywnej antypaństwowej i antysocjalistycznej treści” dnia 13.01.1983, pocięciem czerwonych flag i dekoracji pierwszomajowych na budynkach państwowych dnia 30.04.1983, umieszczeniem napisu „Precz z komuną” na budynku składu buraczanego w Dubie dnia 26.07.1983. Zrzucono im także „inspirowanie konfliktów pomiędzy władzami administracyjno-politycznymi gminy a miejscowym społeczeństwem”. Antoni Karwat został również wymieniony w „Ocenie sytuacji społeczno-politycznej w rejonie gminy Komarów w kontekście zbliżających się wyborów do rad narodowych”, z dnia 08.05.1984. Zaliczono go do grupy osób, która „w sposób jawny i agresywny demonstrowała swój negatywny stosunek do władz PRL, PZPR i ZSRR”. Natomiast w niedatowanej „Notatce służbowej dot. (...) działalności w podziemiu na terenie G[miny] K[omarów]” został opisany jako „uczestnik strajków w Urzędzie Gminy Komarów, NK ZSL w Zamościu, Bydgoszczy i Ustrzykach Dolnych, współorganizator wprowadzenia >Solidarności< RI do U[rzędu] G[miny] w Komarowie”. W „Notatce” wyliczono w punktach różnorodne działania i wypowiedzi Antoniego Karwata, podając m.in., że „(...) propaguje i demonstrowa antyustrojową postawę, wyszydzając władze partyjne, rządowe, krytycznie i wulgarnie wypowiada się przy każdej, nadarzającej się okazji pod adresem Związku Radzieckiego, uczestniczy we wszystkich konspiracyjnych zebraniach (...) miejscowych ekstremistów >Solidarności< jak również i akcjach organizowanych przez nich, z pełnym poświęceniem wykonuje wszelkie zadania zlecone przez miejscowe kierownictwo podziemia (...)”. Akta sprawy złożono do archiwum pod sygn. 1777/II.

Akta o sygn. IPN Lu 077/347 (1777/II).

Akta Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia/ Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. "Pogorzelcy" (nr rej. 8827), do których włączono dokumenty innych spraw, m.in. z SOS krypt. "Szatnia" (nr rej. 7556), SOR krypt. "Nietoperz" (nr rej. 9453), SOR krypt. "Parapet " (nr rej. 11259), prowadzonych przez Wydział IV WUSW Zamość, pion IV RUSW Tomaszów Lubelski, pion VI RUSW Tomaszów Lubelski. Wszystkie sprawy dotyczyły „działalności noszącej znamiona działalności antypaństwowej na bazie struktur b. >S[olidarności]< RI". W dniu 02.07.1984 Antoni Karwat został zarejestrowany pod nr 9453 jako „osoba” do SOR "Nietoperz" (nr rej. 9453), następnie, 06.08.1985, prerejestrowano go pod nr 10909 - jako „osobę” do SOR "Pogorzelcy" (nr rej. 8827). Podstawą zarejestrowania go do SOR "Nietoperz" było podejrzenie, że A. Karwat na terenie m. Komarów Osada kolportuje ulotki „o treści antywyborczej”. Natomiast objęcie go rozpracowaniem w ramach SOR "Pogorzelcy" wynikało z pozyskania przez SB informacji, że prowadzi on działalność „w ramach nielegalnej grupy opozycyjnej w gm. Komarów”. W „Analizie materiałów sprawy operacyjnego rozpracowania krypt. >Pogorzelcy< nr ewid. 8827”, z dnia 20.09.1989, sporządzonej przez funkcjonariusza p. VI RUSW Tomaszów Lubelski, stwierdzono że w toku rozpracowania „ustalono skład personalny grupy oraz określono zakres działania i stopień zaangażowania poszczególnych jej członków”. Antoniego Karwata wymieniono jako jedną z osób stanowiących „trzon grupy”. Oceniono też, że w związku z „legalizacją” NSZZ „S[olidarność]” RI „nastąpiła neutralizacja zagrożenia rozpracowywanego w ramach SOR >Pogorzelcy<”, w związku z tym zdecydowano o złożeniu materiałów w archiwum. W dniu 30.09.1989 materiały SOR „Pogorzelcy” złożono w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Zamość pod sygn. 2387/II.

Akta o sygn. IPN Lu 077/829 (2387/II), zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta kontrolne postępowania przygotowawczego nr RSD 18/85, prowadzonego przez Wydział Śledczy WUSW Zamość w okresie 09.10.1985-07.04.1986, w sprawie "podejmowania działań zmierzających do wywołania niepokoju publicznego" na terenie województwa zamojskiego. Postępowanie wszczęto w związku z powiadomieniem WUSW Zamość przez WUSW Lublin, że „w okresie poprzedzającym wybory do Sejmu PRL na terenie Zamościa i okolicznych miejscowości, a także na terenie Gminy Komarów, przygotowany jest kolportaż nielegalnych wydawnictw, mogących wywołać niepokój publiczny oraz nawołujących do bojkotu (...) wyborów (...)”. Jak wynika z „Notatki urzędowej” z dnia 07.10.1985, sporządzonej przez funkcjonariusza Wydziału Śledczego WUSW Zamość, „w przekazanej informacji określono także krąg kolporterów oraz odbiorców (...)” tych wydawnictw, m.in. z „rejonu Komarowa”, wśród których wymieniono także Antoniego Karwata. W aktach znajduje się również niedatowany „Wykaz dowodów rzeczowych nr 17” (do postępowania RSD 18/85), ujętych „w protokole przeszukania pomieszczeń mieszkalnych i gospodarczych należących do Antoniego Karwata” z dnia 08.10.1985. W toku przeszukania odnaleziono u A. Karwata tylko pojedyncze przedmioty sygnowane przez NSZZ „Solidarność” i NSZZ RI „Solidarność” (plakietki, znaczki „Poczty Solidarność”), które „zakwestionowano” (zabrano) i zdeponowano w Wydziale Śledczym WUSW Zamość. Antoni Karwat został przesłuchany w tej sprawie jako świadek. Według "Aktu oskarżenia" Prokuratury Rejonowej w Zamościu, skierowanego do sądu dnia 07.04.1986 (nr rep. Ds 2306/85/S), Prokuratura wniosła "o zaniechanie wzywania i odczytania na rozprawie zeznań" części świadków, w tym A. Karwata.

Akta o sygn. IPN Lu 027/111 t. 1-2 (193/III).

Akta Sądu Rejonowego w Zamościu, obejmujące materiały z lat 1985-1986 w sprawie karnej (sygn. akt II K 406/86) przeciwko grupie osób oskarżonych o "podejmowanie działań w celu wywołania niepokoju publicznego" poprzez przechowywanie i kolportaż na terenie woj. zamojskiego "nielegalnych wydawnictw i ulotek". W aktach znajdują się również dokumenty dotyczące Antoniego Karwata, którego objęto czynnościami w ramach postępowania przygotowawczego prowadzonego w tej sprawie przez Wydział Śledczy WUSW Zamość (RSD 18/85) oraz postępowania prokuratorskiego (nr rep. Prokuratury Rejonowej w Zamościu Ds 2306/85) - przeprowadzono przeszukanie w miejscu jego zamieszkania, jego samego zatrzymano, został też przesłuchany w charakterze świadka. Akta zawierają m.in. egzemplarz „Notatki urzędowej” funkcjonariusza Wydziału Śledczego WUSW Zamość z dnia 07.10.1985, w której wskazano potencjalny "krąg kolporterów oraz odbiorców (...)" nielegalnych wydawnictw, m.in. z „rejonu Komarowa”. Wymieniono wśród nich Antoniego Karwata. Do materiałów włączono także dokumenty dotyczące przeszukania, przeprowadzonego w zabudowaniach Antoniego Karwata w dniu 08.10.1985, tj. "Nakaz przeszukania" z 07.10.1985, "Protokół przeszukania" dokonanego 08.10.1985, "Pokwitowanie" z 09.10.1985, w którym A. Karwat potwierdził odbiór części przedmiotów zabranych przez funkcjonariusza WUSW Zamość podczas przeszukania.

Akta o sygn. IPN Lu 232/11, t. 1 (II K 406/86).

"Karty ewidencyjne osób zatrzymanych i aresztowanych" Wydziału Śledczego WUSW Zamość z lat 1985-1986. Znajduje się tu również Karta ewidencyjna Antoniego Karwata, dotycząca jego zatrzymania 08.10.1985, w związku z "kolportażem nielegalnych wydawnictw". Został zwolniony 09.10.1985.

Akta o sygn. IPN Lu 0276/172 (265/172).

Akta Sprawy Obiektowej krypt. "Plebiscyt" (nr rej. 13571), prowadzonej w okresie 09.11.1987-23.08.1988 przez pion III RUSW Tomaszów Lubelski, dotyczącej "koordynacji działań Służby Bezpieczeństwa Rejonowego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Tomaszowie Lubelskim" związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem referendum w dniu 29.11.1987. Antoni Karwat wymieniony jest w „Planie działań operacyjnych, neutralizujących i represyjnych w odniesieniu do figurantów spraw operacyjnego rozpracowania krypt. >Kret< nr ewid. 9797 i >Pogorzelcy< nr ewid. 8827” z dnia 07.11.1987 - jako jeden z „byłych aktywistów >S[olidarności]< RI”, intensywnie działający „na rzecz reaktywowania struktur” tego Związku. Stwierdzono, że należy do grupy prowadzącej „aktywniejszą działalność opozycyjną”, która „utrzymuje ściśle kontakty z ekstremalnymi działaczami >S[olidarności]< z woj. zamojskiego, lubelskiego i chełmskiego”.

Akta o sygn. IPN Lu 0122/29 (65/IV).

Dokumentacja Wydziału VI WUSW Zamość z lat 1985-1989, dotycząca ochrony tajemnicy państwowej i służbowej, planów mobilizacyjno-obronnych, rozpoznania i oceny „zagrożeń” zewnętrznych i wewnętrznych na terenie woj. zamojskiego, m.in. na wypadek wojny lub stanu wyjątkowego (normatywy, plany, wytyczne, korespondencja). Antoni Karwat został wymieniony w piśmie z dnia 22.08.1988, skierowanym przez Zastępcę Naczelnika Wydziału VI WUSW Zamość do Naczelnika Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Zamość. Jego dane wpisano tu wśród 21 osób, wobec których Wydział VI składał „zamówienie” na kontrolę przesyłek pocztowych, jaką w przypadku wprowadzenia stanu wyjątkowego prowadziłby Urząd Cenzury WUSW Zamość. Wydział VI wnosił, aby podczas „kontroli operacyjnej przesyłek” wskazanych osób zwracano szczególną uwagę na literaturę bezdebitową, ulotki, „adresy i kontakty innych osób z figurantami”, zawiadomienia i zaproszenia na różnorodne uroczystości, zjazdy.

Akta o sygn. IPN Lu 0254/9.

W materiałach Wydziału Śledczego WUSW Zamość z lat 1988-1989, pn. „Dokumenty spraw załatwionych ostatecznie”, znajduje się korespondencja pomiędzy Antonim Karwatem a WUSW Zamość z 1990 roku. Pismem z dnia 22.02.1990 Antoni Karwat zwrócił się do WUSW o zwrot pamiętek, zabranych mu w wyniku rewizji przeprowadzonej w dniu 08.10.1985 oraz w trakcie późniejszych przeszukań. W piśmie z dnia 02.04.1990 Naczelnik Wydziału Ogólnego WUSW Zamość odniósł się do skargi A. Karwata, wymieniając rzeczy, które mu już zwrócono oraz proponując rekompensatę finansową za przedmioty nieodnalezione (z depozytu WUSW Zamość oraz dowody rzeczowe w postępowaniu Wydziału Śledczego nr RSD 18/85 przekazane do Sądu Rejonowego w Zamościu).

Akta o sygn. IPN Lu 0253/14 (240/14).